

Demokratiska organisationen

Förberedelser inför rådskonferensen

Deltagarna på rådskonferensen kommer att få reflektera över och diskutera ett antal frågor i mindre grupper. Inför konferensen kan deltagarna fundera på följande frågor:

- *Vad innebär det att representera andra på kongressen? Utifrån detta: tycker du att dagens system ger goda förutsättningar?*
- *Vilka är de viktigaste aspekterna att ta hänsyn till i ett eventuellt nytt system för val av kongressombud?*
- *Vad tycker du om de olika modeller som vi har presenterat? Ser du fördelar med någon?*

I bifogad handling finns en förenklad beskrivning av dagens valsysteem samt två förslag på alternativa modeller. Dessa modeller saknar detaljer och konsekvensanalyser och är tänkta att utgöra diskussionsunderlag för styrelsens fortsatta arbete framöver utan att behöva fokusera på detaljer i detta skede. Nedan finns inledningsvis en beskrivning av nuvarande system, några tankar om systemet samt lite statistik om hur förbundets medlemmar är fördelade och till sist finns två förslag på modeller för valsysteem. Förbundsstyrelsen kommer att göra en presentation innan rådskonferensen diskuterar i mindre grupper.

Inledning

Förbundsstyrelsen har fått i uppdrag av kongressen att se över valsystemet till kongressen. För att bereda frågan har förbundsstyrelsen tillsatt en särskild arbetsgrupp. Arbetsgruppen har börjat problemformulera och har satt en tidplan för hur arbetet ska genomföras fram till kongressen 2023. Där ingår även att föra dialog med förbundets olika föreningar och organ. På årets rådskonferens är första tillfälle att tillsammans reflektera och diskutera förbundsstyrelsens tankar i frågan så här långt.

Utmaningen att rigga en demokratisk organisation berör naturligtvis långt mycket mer än själva valsystemet för kongressombud. Exempelvis hur vi inom och mellan förbundets organ kommunicerar, systematiskt tar del av varandras erfarenheter och perspektiv och jobbar med tydliga principer för urval, medlemsinput, representation i olika sammanhang etc. Till den demokratiska organisationen hör också frågor om hur kopplingen mellan centrala, lokala och andra intressen ska se ut, liksom att sträva efter ett gemensamt ansvarstagande - i förbundets alla delar - för medlemmarnas intressen och förbundets villkors-, professions- och samhällspolitiska program. Dessa aspekter är viktiga att ha med när vi diskuterar alternativ för valsysteem till kongressen.

Dagens valsystem

Psykologförbundet har delat in Sverige i länsvisa valkretsar, där medlemmarna får lov att rösta. Det finns också en möjlighet att rösta på två kandidater från annan valkrets. Valkretsarnas funktion är att utgöra just valkrets. Antal ombud från respektive valkrets beror på antal yrkesverksamma medlemmar som bor i respektive län. För studenterna är systemet annorlunda. Varje studentortsförening utser själva sin representant till kongressen.

Dagens modell

Länsvisa valkretsar baserade på bostadsort skapas inför kongressen
Föreningar och nätverk har inte rösträtt

Alla system har olika utmaningar och några saker som förbundsstyrelsen har identifierat i dagens valsystem är följande:

Det är få som nomineras till kongressombud

Dagens system bygger på att medlemmarna själva röstar på ett antal kongressombud som varje geografisk region tilldelas. Av alla platser som de 21 regionerna hade för att nominera ombud till kongressen 2020 var det dock endast 7 regioner där fler ombud nominerades än det fanns platser. I 6 regioner var det till och med så att färre nominerades än det fanns platser.

Detta leder till att omröstningen i två tredjedelar av regionerna idag inte spelar någon reell roll. Vem som helst som är nominerad, hur bra eller dålig den än är på att representera andra medlemmars intressen, kommer garanterat bli vald – eftersom alla på listan för dessa regioner blir valda. Det innebär också att det finns få suppleanter som kan träda in om ombud skulle få förhinder och kan leda till vakanta platser.

Få röstar i valen

Även om det skulle nomineras fler till valen så återstår fortfarande problemet att en mycket liten del av Psykologförbundets medlemmar röstar på kandidaterna. Vid senaste valet var det totalt 13 % av de röstberättigade medlemmarna som röstade på någon kandidat till kongressombud (1488 röstande av 10 494). Detta leder till att den demokratiska förankringen blir svag.

Tillgodoses medlemmarnas intressen i tillräcklig utsträckning?

När det sker direktval till kongressen så finns ingen tydlig given koppling mellan de ombud som väljs och de olika lokala och nationella föreningarna i psykologförbundet. Det gör att det saknas en återkoppling till de som har röstat på delegaterna för att garantera att ombuden verkligen företräder medlemmarnas bästa. Om det var föreningarna som utsåg kongressombud så skulle deras medlemmar på ett naturligt sätt kunna utöva tillsyn över att deras intressen tillgodosågs.

Svag sammanhållning/koppling i förbundet mellan föreningar

Det finns för få utbyten idag där aktiva medlemmar och ordföranden för de olika lokala och nationella föreningarna kan mötas och byta erfarenheter. I och med att kongressen inte är ett forum som väljs av föreningarna är det många på plats som egentligen inte företräder någon förening, eller kanske inte är med i någon alls. Skulle föreningarna få möjlighet att utse kongressombuden så skulle kongressen kunna bli en mer integrerande mötesplats för hela förbundet, eftersom det skulle bli tydligare att det är föreningarnas samlingsplats.

Risk för ”en-personsfrågor” framför trotjänare

Röstningen inom regionindelningen kan premiera att man är känd framför att man är förtroendevald. En duktig trotjänare som sliter på varje dag i sin lokala eller nationella förening kan ha svårt att bli vald om någon känd person på orten ställer upp i eget namn. Detta eftersom många tenderar helt enkelt att välja ett namn de känner igen, trots att de inte träffat personen. Men den kända personen kanske inte alls kan företräda medlemmarnas långsiktiga intressen lika bra.

Beskrivning av förbundet samt föreningar och nätverk

Bilden finns på sidorna 6-7 i Årsrapport för 2020: [Sveriges Psykologförbund Årsrapport 2020 \(ljungbergs.se\)](https://www.psykologforbundet.se/arsrapport-2020)

Fakta om medlemskåren och föreningar

Övergripande

Antal medlemmar: 11 961

Per medlemskategori

Medlemskategori	Antal medlemmar
Yrkesverksamma	9460 (1820 egenföretagare)
Studenter	1146
Pensionärer	1283
Övriga	72

Alla arbetsmarknadssektorer

Medlemmar per sektor	Antal medlemmar
Region	4942
Kommun	913
Stat	591
Privat	1194

Offentlig sektor

Regioner

Medlemmar per region	Totalt antal medlemmar
Region Stockholm	771
Västra Götalandsregionen	738
Region Skåne	556
Region Uppsala	213
Region Västerbotten	175
Region Östergötland	161
Region Örebro	138
Region Södermanland	126
Region Dalarna	114
Region Halland	113
Region Västmanland	110
Region Västernorrland	102
Region Gävleborg	98
Region Jönköping*	96
Region Värmland	94
Region Kalmar län	83
Region Norrbotten	81

Region Kronoberg	76
Region Jämtland Härjedalen	65
Region Blekinge	49
Region Gotland	32

Psykologföreningar finns i 20 av 21 regioner. *Saknar förening

Kommunal sektor

Medlemmar per stora/små kommuner	Antal medlemmar
Stora kommuner (fler än 20 medlemmar)	324 (fördelat på 6 kommuner)
Mellanstora kommuner (mellan 5-19 medlemmar)	441 (fördelat på 49 kommuner)
Små kommuner (färre än 5 medlemmar)	222 (fördelat på 113 kommuner)

Psykologföreningar finns i 13 av 177 kommuner med psykologer. Kontaktombud finns där förening saknas.

Statlig sektor

Medlemmar per myndighet	Antal medlemmar
Plikt- och prövningsverket	41
Högskolor och universitet	224
Kriminalvårdsverket	39
Arbetsförmedlingen*	185
Statens Institutionsstyrelse	66
Statens specialskolor	11
Ericastiftelsen	8
Rättsmedicinalverket	17

Alla statligt anställda akademiker företräds av Saco-S, centralt och lokalt.

*Rikstäckande arbetsplatsförening för psykologer inom Arbetsförmedlingen, Rappa

Privat sektor

Medlemmar per största privata arbetsgivare:

Medlemmar per myndighet	Antal medlemmar
Psykologpartners W & W AB	44
Prima Barn- och Vuxenpsykiatri Stockholm AB	44
WeMind AB	43
Aleris Psykiatri AB	41
Capio Hjärnhälsan AB	38
PBM Sweden AB	32

Praktikertjänst AB	29
Feelgood AB	27
Avonova AB	24
Capio Närsjukvård AB	19
TioHundra AB	14
Capio Läkarhus AB	13
Falck Healthcare AB	12
Capio Primärvård AB	80
Övriga	595

Inom privat sektor sker samverkan branschvis mellan akademikerförbunden inom ramen för Saco-P. På arbetsplatser kan det finnas Akademikerföreningar eller motsvarande.

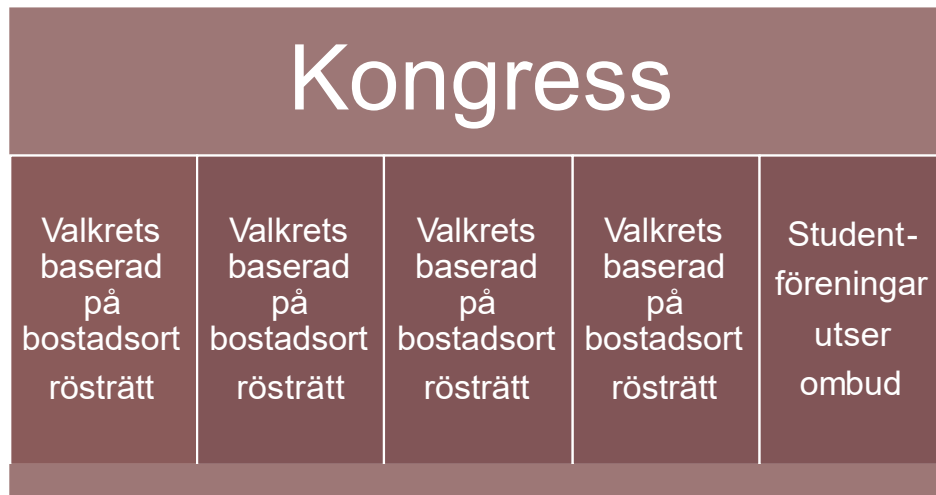
Nationella föreningar	Antal medlemmar
POMS Habiliteringspsykologernas förening	187
Sveriges Geropsykologers Förening	30
Psifos	552
Arbets- och organisationspsykologer	290
Föreningen för Forensiska psykologer	eget register
Seniorpsykologerna	441
Psykologer för mödrahälsovård och barnhälsovård	189
Sveriges kliniska psykologer	231
Föreningen psykologer för döva och hörselskadade	eget register
Sveriges Neuropsykologers Förening	eget register
Privatpraktiserande Psykologer inom Psykologförbundet	34
ANDTS psykologer	43
PHU Psykologer för hållbar utveckling	58

Nätverk inom Sveriges Psykologförbund	Antal medlemmar
Nätverket Coachande psykologer	eget register
Nationella nätverket Pediatrisk psykologi	eget register
Nätverket Digitala psykologer	286
Sveriges Psykologers HBTQ-nätverk	169
Nätverk för Primärvårdspsykologer	615

Dagens demokratimodell

Dagens modell

Länsvisa valkretsar baserade på bostadsort skapas inför kongressen. Föreningar och nätverk har inte rösträtt. Studentföreningar utser egna ombud.

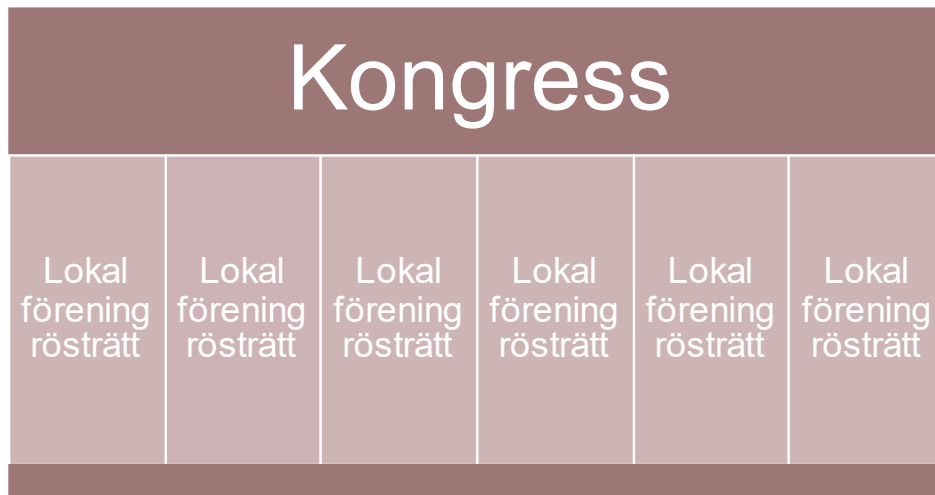

Förslag på modell – no 1

Förslag modell 1

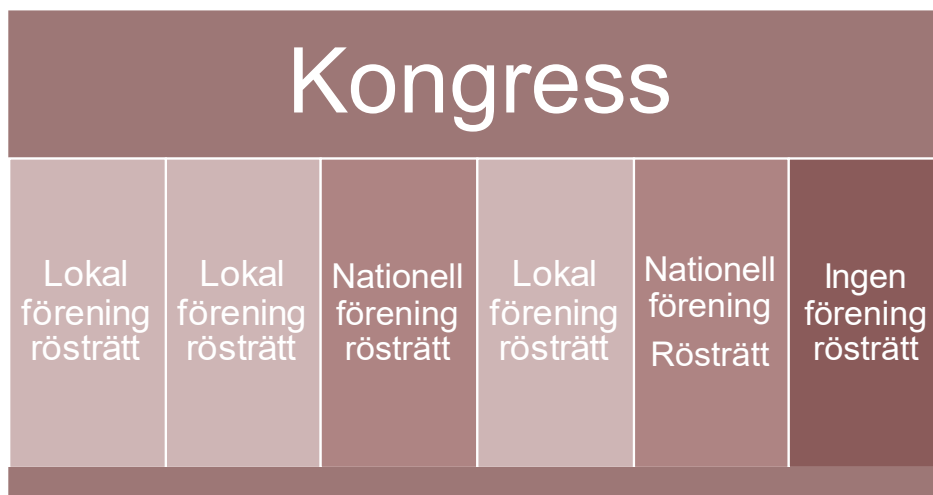
Lokala föreningar väljer ombud
Nationella föreningar och nätverk har inte rösträtt
X antal medlemmar står utan valkrets

Förslag på modell – no 2

Förslag modell 2

Alla indelas i valkretsar som har rösträtt
Nätverken står utanför valsystemet – nätverksmedlemmarna finns dock inom ramen för systemet

